

Overweging bij de Openbaring des Heren, Driekoningen

7 januari 2024, De Cromhoff Enschede

Jes. 60, 1-6 / Psalm 72 / Mt. 2, 1-12 (jaar B)

Vandaag denken we aan hoe God geopenbaard werd aan de Drie Wijzen. Daarmee verscheen hij voor het eerst aan alle volken. God bracht met Jezus het Licht in de wereld en verdreef daarmee de duisternis waarin wij dwaalden.

Zij lieten zich leiden door een ster. Geen klatergoud, geen dwaallicht, maar het licht van Gods liefde. Het ware Licht komt van onze God die tot ons bestaan is neergedaald, die Mens tussen de mensen wilde worden, nederig. Niet voor het voetlicht, niet in de schijnwerpers.

Door Jezus heeft God ons laten zien wie Hij is en hoe Hij is: God is zelf mens geworden en heeft met ons mee geleefd, mee geleden. Hij is in alle opzichten solidair met ons geweest en weet daarom als geen ander hoe wij gelukkig kunnen zijn, maar ook kunnen lijden aan het leven.

Jezus heeft ons geleerd dat we ons leven met elkaar moeten delen: niet alle geluk voor onszelf houden, maar elkaar gunnen wat we krijgen. Door elkaar aandacht te geven, iets van onszelf te geven, door elkaar te vergeven. Dan wordt het leven fijn voor iedereen. Dan is er vrede. Dan volgen wij Jezus die onze ster is en is Jezus onze koning van Vrede, de Vredevorst.

Vandaag is het Drie Koningen, ook bekend als het feest Openbaring des Heren. We vieren Jezus' koningschap, zijn goddelijkheid en zijn nabijheid. Door zijn geboorte en door de aanbedding door de wijzen werd Christus bekend gemaakt aan de wereld.

Dit feest herinnert ons allereerst aan de reis van de drie koningen Caspar, Melchior en Balthasar. Ze worden in de Bijbel niet bij name genoemd, alleen als 'wijzen uit het oosten'. De wijzen staan symbool voor de niet-joden die Jezus kwamen aanbidden: zo maken ze duidelijk dat Jezus is geboren voor iedereen en dus niet alleen een koning van de Joden is.

Hun leeftijden symboliseren dat Jezus koning is voor elke generatie. Hun afkomst symboliseert dat Jezus koning is voor iedereen overal ter wereld:

- de oude koning (60 jaar): verwijst naar de mensen uit Europa, ook de oude wereld die al bekend was in de tijd van Jezus' geboorte
- de zwarte koning (40 jaar): verwijst naar de mensen uit het zuiden, uit Afrika
- de jonge koning (20 jaar): verwijst naar de mensen uit het oosten, de nieuwe wereld, de jonge kerk

Zij lieten zich leiden door een ster, want ze waren bedreven in sterrenkunde. Ze geloofden de boodschap dat deze ster zou duiden op de geboorte van een belangrijke persoon. Maar was het niet ook een roeping, een aantrekkingskracht van God, die hen op weg liet gaan? Zij kwamen zo in deze reis van wetenschap tot geloof!

De wijzen waren bereid te luisteren - naar een engel, nadat ze Jezus eer hadden betoond. Een engel, een boodschapper van God, vertelde hen dat koning Herodes jaloers was en dat ze via een andere weg terug naar huis moesten gaan. Dat deden ze.

De wijzen, of koningen zoals wij ze nu noemen, namen drie geschenken mee voor Jezus, waarmee ze duidelijk maken wat voor koning Jezus is:

- goud: symboliseert Jezus' koningschap (hij is een koning van Vrede)
- wierook: symboliseert Jezus' goddelijkheid (immers, wierook wordt gebruikt om gebeden op te laten stijgen naar God)
- mirre: symboliseert Jezus' menselijkheid (immers met de olie uit mirre werden doden gebalsemd – en daarmee verwijst dit cadeau al naar het lijden en sterven van Jezus, naar Goede Vrijdag en Pasen)

Dit feest van de Openbaring des Heren maakt dus duidelijk dat Jezus er is door het hele leven heen: voor elke levenssituatie, voor goede en voor slechte tijden, voor jong en oud, voor iedereen!

Zo trekt God ons aan, van duisternis naar licht, van angst naar vertrouwen, naar liefde. En soms moeten wij van verre komen om dat licht te kunnen zien!

Jezus is geen koningskind op een voetstuk, rijk en in een prachtig paleis, zoals ze eerst dachten. Maar geboren in een stal, aan de rand van de samenleving, als een verschoppeling. Die door engelen werd begroet, door herders werd aanbeden, omgeven werd door licht dat door elke duisternis te zien was.

Bidden we dat Gods licht ons ook mag verlichten tijdens onze levensreis; in onze donkere dagen, bij alles waar we tegenop zien, bij al onze angsten en zorgen. En dat we dankbaar en vol aanbidding mogen knielen voor zijn aangezicht.

En geef ons dat we alleen Hem aanbidden en geen afgoden; dat alleen Hij de regie over ons leven heeft en we ons niet af laten leiden door zaken die er niet echt toe doen. Want uiteindelijk gaat het om de liefde: dat we zacht-aardig, zacht-moedig, vergevingsgezind en goedgezind zijn voor elkaar. Omdat God er voor iedereen is, omdat Jezus voor iedereen geboren is.

Drie Koningen is dus het feest van de Openbaring van de Heer: Kerst en Pasen komen bij elkaar. Drie koningen is de keuze te maken en het lef te hebben om Jezus te volgen van kribbe tot kruis.

Amen.